

نورلۇق يۈزدى

نۇركا دۇنياقارنىك ناسرافتارى آياس مجموعه در

جلد : 1 — 21

مايس 1928
اون يىل بىجى سنه

صايفى : 5 — 199

حكايتہ

میانک عطیہ سی

روسجہ دن مترجمی

ہلیم مہنی

یولی شاشیرمشمدم : ایلک راست کلدیکم
اختیار کویلدن یول سوردم . بکا تعریف ابتدی ،
اوزون ، اوزون ایضاحات ویردی .

آئی بدیکمه آلمشدم . بولوندیئم موقع ،
فوق العاده دینلہ جک قدر کوزلدی : اختیار آغا جلرک
کولسکہ لہدیکی قدیفہ کبی چایرلرک اوستنه اوزاندم ،
حیوانی ده براقدم .

اختیار کویلی باشنی صالادی ، حزین حزین
ایچینی چکدی وبکا دیدی کہ :

— آہ افندی ، آہ . . . بیلمزسک ، بو
بولوندیغمز یر بزم ایچون عادتاً مقدس برمعبددر !
یوزینہ باقدم : بللی ایدی کہ بورادہ یابرانچوان
قولہ سی ، یاخود بریکچی یہ عائد کوچوک برقو ووق
موجود ایش . فقط معبد ؟ نہ مناسبت ؟

اختیار کویلی ، اوزاقرہ باقہرق ذہنندہ بر
خاطرہ یاشاتفہ چایشیوردی . بوکولسکہ ده براز
دیگامکہ احتیاجم واردی ، کویلی یہ سوردم :

— آکلات بکا بومعبدک حکایہ سنی .

جبندن قوجہ مان توتون کیسہ سنی چیقاردی ،
پیوسنہ توتون دولدوردی ، برایکی آدم کزینہ رک
برقاچ نفس چکدی ، سوکرا قوجہ برقاچن آغا جک
کوتوکی دینہ چومہ لہ رک یوزومہ درین درین باقدی .
— بو ، برحزین حکایہ در ، اولاد ، دیدی .

حزین برحیات حکایہ سی . . .

بو ، شیمدیکی اوطوردیغمز یرده بر اختیار
منزوی یاشاردی : قاریسی وچوجوغیلہ برابر . . .
طانی طانی آقان بودرہ نک کنارینہ ، ایشته شوراجفہ
یرکشمیدی . بہار کلنجہ ، عصرلر کورمش چنارلر
یابراق ویرمکہ باشلاخجہ ، درہ نک رنک شکد کیشیویرمسی ،
اوکا حیاتک اک بویوک ذوقی ویرردی . چایرلرک
آراسنہ پاپاتیہ لرک قاریشمسی ، اوکا اک طانی برتسم
کبی کلیردی .

چوق سویلہ مزیدی ، کیسہ ایلہ قونوشمازدی
واصلا کولزدی . فقط بکا چوق محبتی واردی .
برکون کایسادن دوترکن بکا باشندن کچن شیلری

برہ بر آکلامشدی ، اوکونکی سوزلر ، بوکون بیلہ
حرفیاً خاطر مدہ در .

بکا دیشدی کہ :

— 1851 سنہ سنک حزیرانندہ ایدی . ہوادہ
بوغوجی بر صیجاق واردی ، اوکون . . . بر
اعمالا خانہ دہ چالیشیوردم . اوستہم اعمالا خانہ یی
بو یوتکہ قرار ویرمشدی .

قوص قوجہ قالاصلری اوموزلایوب اعمالا خانہ نک
تنظیمی ایلہ اوغراشیوردق . آلمنہ برمندیل باغلامشدم .
ترلہ دیکہ کوزلرمہ دامالار دوشمہ سین دیہہ .

اوزمانلر ، شیمدیکی کبی پارہ قولای قازانیلما .
زدی ، ہر طرفدہ فابریقہ لر ، مؤسسہ لر یوقدی .

الی روبلہ برانساک سنہ لک کیراسی ایدی . بن ،
الی ایکی روبلہ آلیردم سنہ دہ . . . بونی بیلنلر بنم
ایچون : « اینی ایشجی ، اوستہ ایشجی » دیرلردی .

دیرلردی اما ، ینہ قازنم دویمازدی . چونکہ ناموسلہ
چایشیردم ، اوتہ ، بری آشیرسایدیم ، بلکہ دہا
فضلہ پارہ کچردی اُلہ . . . فقط بن دوغرولقدن آیریلانم .

ایشلہ بوغولورکن حکومتک آداملری اعمالا خانہ دہ
بنی آرایورلردی . یانلرینہ کیتدم ، نہ ایستہ دکارینی
سوردم : چونکہ کنجدم ؛ چونکہ ہر کنج کبی
قابادایی ایدم .

بکا دیدیلر کہ :

— عسکرلکک زمانی کلدی ، کوتورہ جکرز .

— ہای ہای ؛ دیدم . اوستہ مدن اذن آلمد ،

مأمورلری تعقیب ایتدم . عسکری دائرہ کتور دیرلر
بنی . قوجہ مان دفترلری قاریشیدیردیلر ، قولہ مہر
ووردیلر ، اُلدن اُلہ ، دائرہ دن دائرہ دہ دولاشدیردیلر .

اوزمانکی نظاملر نصیلشیدی ، حالا عظم ایرمیور :

آقشام اولغہ باشلامشدی . حس ایدیوردم کہ ،
بوکیدیشلہ ایشم بوکون بیتیمہ جک . سویلدم یا ، کنجک
وقاباداییلق دورندہ ایدم . قاپیدن بویوک بر ضابط
چیقمشدی . اورنالقدہ کی آداملر برر اسقامیل کاغدی

کبی یرلرہ قاپانمشلردی یاننہ واردم ، دیدم کہ :

— بنی بوکون عسکرہ آلدیلر . معاملہ بیتیمہ دی ،

اوبہ کیتمکہ دہ راضی اولیورلر . بوکون بن اوبہ

کیتمه لی ، یازین ینه بورایه کلیرم . نه ایستره کز
اویله یاپارسکز .

ضابطک آرقه سنده کوچوک ضابطلر ، قاشله ،
کوزله بکا اشارت ایدیورلردی . اونلره صوردم :
— نه دیمک ایستیورسکز ، جام .. قاشلر کزی ،
کوزلر کزی نه دینا توب دوریورسکز ؟

بو یوک ضابط بکا دیدی که :

— بورادن چی قامازسکز !

اوکا صوردم :

— اوده کوتوروم بر آنام وارکه ، بن
کیتمز سه قارا کلقدنه قالیر . بنی عاصی اولقه مجبور ایتمه ییک .
— عاصی اولق نه دیمک . بوراده سربست
دکاسک که ..

— بنی بو آقشام اویمه کوندرمن ایسه کز ،
عاصی اولورم . شیمدی قارشیکزده ، یوشاق یوشاق
قونوشان بو آدای فنالقه سوق ایتمه ییکز .

بو یوک ضابط ، کوچوکلره دیدی که :

— براقیکز بو آدای ، ناموسلی بر کنجه
بکزه یور ؛ یازین کلسین ...

هپسی ینه بر راسقامبیل کاغدی کی برلره یاتدی :
— باش اوستنه !

بو یوک ضابط کیتدی ، کوچوک ضابطلر ینه بنی
اودفتلرک ، ماصه لک یاننه طیفدیلر .

قید ایستدیلر ، تذکره یازدیلر . بیلیمورم ،
نه لر یاپدیلر .

اورتاق قراردی . حالا بنی براقیورلردی .
قام ایچمه دامله دامله آلو آییوردی : آنام مجبا
شیمدی نه یاپور ، دییه .

نهایت بنی مر دیوه ندن ایندیردیلر ، اکسه سی کل
برسی یا نه کادی ، « سنی اوینه کونددریم اما
بکا نه وار . . . دیدی بوسوز قارشیسندنه نه جواب
ویره بیلیردم . دیدم که :

— عزیزم ، اختیار ، کوتورم ، کیمسه سز
برقادینک دعاسی آز می ؟ دییه یوزینه باقدم .
— سویلدیکی آکلامدک . اون روبله ویررسه ک
اوینه کیدرسک .

— اون روبله م یوق که . هم او ضابط سزه
سویلدی . بو آدای بو آقشام بیراقیکز ، دییه .

— بواشلره ضابط قاریشماز . باره یی ویریو .
رمیسک ، ویرمیورمیسک ؟

— یوق دیدم یا .

— کبر شو فاپودن ایجری .

قاپیدن ایجری باقدم : اوله اوستی باشی
پڑمه ده وطن چوجوقلریله دولو ایدی : اوزمان
عسکرلکی وطن چوجوقلری یاپاردی ، چونکه
زادکان وطن چوجوقلرینک باشنه ضابط کچردی .
بر آنده آنامی کوردیم ، قارا کلقدنه کیمسه سز
بکا باقوب یالواریور کی کلدی . اکسه سی کل
آدامک قافاسنه بر بوسوق ووردم ، او دوشدی
بره . بورودم ، فاپودن چیقدم اوه کلدیم .

کیجه یاریسی ایدی : آنامک احتیاجلری تأمین
ایتدم ، اوکا یمک یدیردم ، صو ایچیردم ، صو کرا
یاتدم .

اومز بر کیجه باصقینه اوغرادی ، بنی کوپکتر
کی سواققرده سورویه ، سورویه کوتوردیلر .
.....

حبس ، اشکنجه ، ظلم . . . عسکرلکم
ایشته بواوچ کله ایله اون بش سنه سوردی .
انسانلری آکلام ، دنیای آکلام ، دوستلی
واونک قیمتی آکلام . خلاصه هر شیشی آکلام .
حیات مکر چوق کیرلی بر شیشمش . . .

عسکرلک بیتدی : بلم بوکولشدی ، دیشلم
دوکولشدی ، صاچلرم بیه بیاض اولشدی .

بنی عسکره آلدقلری زمان هانکی دائره یه
کلش ، اوکید ، قبود هانکی دائره ده یایلمش ایسه ،
ایشته اورادن بنی سربست براقدیلر .

براوکه اوستی ایدی . غالباً برشباط آینه .
اوکون بو یوک بر بوسوما واردی : « پوریفیکاسیون .

« Purificatin

اومزه کیتدم ، یرنده بو یوک ، کوزل بر
کاشانه بولدم . اسکی دوستلری آرادم ، کیمی اولمش ،
کیمی فقیر ، کیمیسی زنکین اولمش . آنامی صوردم .
چونکه نه بکا مکتوب یازدیرمشلردی ، نه ده کلن
مکتوبلری بکا ویرمشلردی .

اسکی دوستلردن اوکره ندیم که ، آنام ؛ بن عسکره
کیتدکن یدی آی صو کرا اولمش . اوچ دوت
کون یاتاغنده قالمش ، تمفندن آکلامشرو دیمشلر که :
« کوتوروم قاری صاقین اولمش اولاسین ؟ » اورادن
آلمش ، طوپراغه صوقشلر . قوقاسین دییه ،
راحتسزاقی ویرمه سین دییه اوستنه بر ایجه طوپراق
ییفمشلر .

بلمک انحناسی براز داها فضله لاشدی ، بو

لافلردن سوکرا ... کندی کندیمه قرار ویردم :
اوزاق ، انسانلردن چوق اوزاق ... قضا سرکزینه کوی
یدی ساعتدی . کویندن ده یدی ساعت اونه یه کیتدم ،
الله طوبراغی قازهرق ، طاشلری اوست اوسته
قویهرق برقولبه یاپدم . قولبه نک اوکندن هر دالغه سی
بیگ بربولاشیق آکلان صویه باقه باقه عمری کمال
ایده یم دیه .

ها ... آتامک وفاتی خبرینی آلدیم کون یورملی
کونی ایدی : « تیزلک و تقدیس » یورطیسی ...
کایساده اختیار پاپاس ، سیاهلغنی غائب ایدوب
یشین برزنک آلان لپاسیله جان وکوکلدن دعا
ایدیوردی . ایچم یانه یانه ، اودعایه اشتراک ایتدم .
وکیسه یه فنالقی ایتمک وهرکسه ایملک یاپتی ممکن
اولادینی ایچون اوزاغه کیتمه قرار ویرمشم .
هرکون دره دن بر قاچ بالقی آولار ، اونکله
کونمی کچیردم . باقدم که اولمایور . بالقدن تجارت
یاپدم ، برقاچ باره ایله بکا لازم کله جک تحمل آلدیم .
اکدم ، بیچدم .

اوج سنه کچمشدی : شباطک اون بشنده عینی
یورملی مناسبتیه کیتمشم . ینه قلبدن آینه اشتراک
ایتمشم . سنه ده بر بورایه کلیوردم ، انسانلرک
یوزی ، بکا هر سنه برز داها فضله صاراریورکی
کایوردی . دقت ایدیورم ، فی الحقیقه بویله ده ایدی .
ایچمدن بر نفرت رعشه سی کلدی : دیمک
انسانلر ظلمه داها فضله معروضدی ، دیه ..
کایسادن چیقدم ، دیوارک دیدنه ، طوبراقرک
ایچنده خسته بر قادین ایکلیوردی : آج ایم ، آج ایم ،
مرحمت !.. دیه ... اونی سرکک اوستنه قویدم .
قولبه مه کتیردم . اکم ، بالقی ویردم .

بر هفته کچمشدی : مونس ، اطاعتکار ،
قناعتکار اولان بوقادینی بر بازار کونی تکرار سرکک
اوسته یوکلایهرک کویه ، کایسایه کوتوردیم . ویاپاسه
دیدم که :

— یاب بزم نکاحزی ...

عودت ایتدک ، کیسه یه محتاج اوله دن عمرمزی
توکتیمه باشلادق . یاشامق ، عمر توکتمکدر
یاوروم ...

بر اوغلان چوجوغمز دنیایه کلدی : عالمک
نظامی بو . بن فی الحقیقه درد چکمشدم ، اضطراب

دویمشدم . فقط بواسطه بر وارث بیراقلی ایدم .
بویسته کمده اولدی .

اویوق بر آغاچ کوتوکنی بر قاییق کبی قوللانهرق
داها فضله بالقی آولامق لازمدی . قاریم بکا یاردیمی
اولیوردی . بوقوله ده بر نبات کبی یاشایوردق ،
قیمیلدانه دن ، اطرافه کیدوب کله دن وکیسه یی
کوروب اوزونه دن ...

سنه دن سته یه کویه کیتدکجه هرکس بزم قیلق
قیافتمزله اکلنیوردی . بن قاریم اضطراب چکمش
انسانلر دکلدک ، بالذات اضطرابک کندیسی ایدک .
چوجوغمزده اوندن دوغمشدی !

* *

اختیار یوزومه باقدی و تکرار آکلانغه
باشلادی :

کندیسی طانیدم طانیله کیئیش نفس
آلمق احتیاجی حس ایتدکجه بورایه ، اودوستمه
کلیردم .

برسنه روسیه ده بوبوک بر صفوق اولش ،
مدهش یاغورلر یاغمشدی . شوکور دیکک دره
اوسته طاشدی و بوقوله یی صو باصدی . قولبه نک
بدبخت سا کنلری اشته اوکون بوغولدیله .
اصل سکا آکلانغی ایسته دیکم ، هر سنه شباطک
اون بشنده کی « تطهیر » یورطیسنک کایساده کی آیینندن
سوکرا بوتون کویلی بورایه کایر . و بو تمیز یوول
انقاضنی زیارت ایدرلر .

اختیار ، پارماغیله بکا اویوق بر آغاچ کوکده سی
کوستردی که بو آغاچه بر قاییق شکلی ویریلشدی .
علاوه ایتدی :

— اشته شو آغاچ اونلرک دره ده قوللا .
ندیفی قاییقدر . و بوبز کویلیلرجه اونلرک مزایندر .
هر سنه بوراده آیین یاپارز . چونکه اینانغمزدرکه
بویاپیلان آیین ، بزم روحلرمزی برز دها
تمیزلر ...

اونلر مظلوم انسانلردی . انزوا ایله انسانلردن
انتقام آلمشلردی . فقط بز ؟ ...
اختیار ، اوزاغه باقیوروسوزی کماله کندیسنده
قوت بولامیوردی :

— حزین برحکایه دیمشدم : چونکه بو حکایه یی
— اونلر قدر تمیز اوله یهرق — بز یاشایوروز .